

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 14.7.2006
KOM(2006) 409 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE RADE

**Príspevok k pozícii EÚ pre dialóg Organizácie Spojených národov na vysokej úrovni
o migrácii a rozvoji**

OZNÁMENIE KOMISIE RADE

Príspevok k pozícii EÚ pre dialóg Organizácie Spojených národov na vysokej úrovni o migrácii a rozvoji

1. Úvod

V posledných rokoch sa zvýšená pozornosť venuje medzinárodnej migrácii, jej riadeniu a jej vplyvu na hospodársky a sociálny rozvoj v krajinách pôvodu migrantov aj v krajinách ich pobytu – v neposlednom rade na pozadí demografických zmien, starnúcich spoločností a nedostatku kvalifikovaných pracovníkov v priemyselne vyspelých krajinách na jednej strane a silného populačného rastu kombinovaného s často nedostatočným potenciálom vytvárania pracovných miest, nízkymi perspektívami kariéry a trvalo vysokou nezamestnanosťou v rozvojových krajinách.

Okrem toho sa medzinárodné spoločenstvo veľmi obáva dôsledkov migrácie pre samotných migrantov, na ich práva a ich sociálnu starostlivosť. Odzrkadľuje sa to aj na úrovni OSN: medzinárodná migrácia a jej spojenia s rozvojom boli jednou z hlavných tém káhirskej konferencie o populácii a rozvoji v roku 1994 a po konferencii táto téma odznievala pri rôznych príležitostiach v rámci OSN, najmä v Hospodárskej a sociálnej rade.

Medzinárodná migrácia je jedným z hlavných vyjadrení trendu zvyšujúcej sa globalizácie. Z tohto pohľadu sa Európska únia rozhodla progresívne zostaviť politiku EÚ o imigrácii a azyle, lebo spoločné problémy si žiadajú spoločné reakcie. Keď 1. mája 1999 nadobudla platnosť Amsterdamská zmluva, imigračná politika sa stala predmetom pravidiel rozhodovania ES. Na tomto základe poznamenal začiatok vzniku spoločnej politiky EÚ o imigrácii a azyle program z Tampere, ktorý Európska rada prijala v roku 1999¹. O päť rokov neskôr – v novembri 2004 – Haagsky program² zhodnotil dovtedy dosiahnuté výsledky a nedostatky a zostavil ambiciózny pracovný program na nasledujúcich päť rokov. V súčasnosti prebieha plnenie implementácie Haagskeho programu.

Európske spoločenstvo je významným aktérom v globálnej diskusii o medzinárodnej migrácii už aj preto, že imigračná politika EÚ má výrazný vonkajší rozmer. V tomto rámci Európske spoločenstvo zastúpené Európskou komisiou začalo s mnohými tretími krajinami a regionálnymi organizáciami komplexný dialóg o otázkach migrácie, zameraný na súvislosti medzi migráciou a rozvojom, na boj proti nelegálnej migrácii a obchodovaniu s ľuďmi a na posilňovanie ochrany pre žiadateľov o azyl a utečencov. V blízkej budúcnosti sa otvorí viac takýchto dialógov. Spoločenstvo okrem toho poskytuje finančnú pomoc viacerým nečlenským krajinám EÚ, najmä v rámci programu financovania AENEAS³, s cieľom zvýšiť ich schopnosť riadiť medzinárodnú migráciu a – v partnerstve so zainteresovanými krajinami – pracuje na integrovaní záležitostí migrácie do svojich programov geografického rozvoja a spolupráce vrátane zisťovania základných príčin emigrácie, najmä prostredníctvom

¹ Závery predsedníctva, Európska rada, Tampere, 15. a 16. októbra 1999.

² Závery predsedníctva, Európska rada, Brusel, 4. a 5. novembra 2004.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 491/2004 z 10. marca 2004, ktorým sa ustanovuje program finančnej a technickej pomoci tretím krajinám v oblasti migrácie a azylu (AENEAS).

externého programu ľudského a sociálneho rozvoja⁴. Tieto a podobné iniciatívy sa úspešne realizujú v úzkej spolupráci s členskými štátmi, lebo len spolupráca a spoločné využívanie prostriedkov môže priniesť hmatateľné výsledky.

EÚ sa zaviazala zabezpečiť rešpektovanie základných práv migrantov a utečencov, aby mali migranti v hostiteľských spoločnostiach prospech z procesu vzájomnej adaptácie a integrácie. Podporuje úplnú realizáciu dohovorov OSN v oblasti boja proti všetkým zdrojom intolerancie, presadzovania rozmanitosti kultúrnych vyjadrení v spoločnostiach a, všeobecnejšie, všetkých iniciatív OSN zameraných na pestovanie kultúry ľudských práv na základe učenia sa vzájomnému rešpektu a pochopenia medzi civilizáciami.

Komisia v mene Spoločenstva víta rozhodnutie Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov zorganizovať dialóg o migrácii a rozvoji na vysokej úrovni v dňoch 14. a 15. septembra 2006 v rámci svojho 61. zasadnutia. Z hľadiska zvyšujúceho sa významu medzinárodnej migrácie považuje Komisia túto iniciatívu za mimoriadne dobre načasovanú. Prostredníctvom tohto dokumentu má Komisia v úmysle sa podeliť o svoje skúsenosti s týmito témami a predložiť niekoľko myšlienok v kontexte dialógu na vysokej úrovni (ďalej len HLD)⁵.

2. DÔLEŽITÉ OTÁZKY, KTORÝMI SA TREBA ZAOBERAŤ

EÚ sa chce zaoberať celým radom otázok, ktoré vznikli na základe dokumentov, ktoré vypracoval generálny sekretariát Organizácie Spojených národov⁶ a doterajších prípravných diskusií. Mnohými z týchto otázok sa zaoberá aj správa Globálnej komisie o medzinárodnej migrácii (GCIM)⁷. Táto správa obsahuje viacero užitočných odporúčaní, ktoré pozitívne prispievajú do diskusií v rámci HLD, napríklad o migrácii za prácou, prepojeniach medzi migráciou a rozvojom, o integrácii a otázke, ako reagovať na problémy nelegálnej migrácie. Nerozoberá otázky azylu, ktoré nefigurujú v popredí programu HLD. EÚ však tieto otázky pokladá za veľmi dôležité a vyvíja komplexnú politiku reagujúcu na problémy, ktoré vznikajú.

2.1. Partnerstvo pre spoločnú zodpovednosť

EÚ je presvedčená, že za riadenie migrácie zodpovedajú spoločne krajiny pôvodu, tranzitu a cieľa. To naberá na dôležitosť preto, lebo rozdiel medzi týmito tromi kategóriami krajín sa stále viac stiera. Spoločná zodpovednosť si vyžaduje zvýšenú spoluprácu štátov na lepšom riadení migrácie, ktoré zohľadňuje záujmy a obavy všetkých zainteresovaných krajín. Komisia je presvedčená, že takéto mechanizmy ponúkajú flexibilný, nezáväzný rámec na hľadanie riešení spoločných problémov, počnúc bojom proti obchodovaniu s ľuďmi až po zlepšovanie smerovania peňazí poukazovaných migrantmi a podpora „získavania mozgov“ a „obehu mozgov“.

⁴ Investovanie do ľudí: Oznámenie o tematickom programe pre ľudský a sociálny rozvoj a o finančných výhladoch na roky 2007 - 2013 - KOM(2006),18 konečné znenie z 25. januára 2006.

⁵ Toto oznámenie sa nezaoberá všeobecne politikami EÚ o migrácii vo vnútri EÚ, ktorú ES nepokladá za medzinárodnú migráciu.

⁶ Najmä Medzinárodná migrácia a rozvoj, správa generálneho tajomníka, dokument A/60/871, Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov, 18. mája 2006.

⁷ „Migrácia vo vzájomne prepojenom svete: nové smery konania,“ správa Globálnej komisie o medzinárodnej migrácii, október 2005.

V rámci svojich širších dohôd o spolupráci rozvíja EÚ dialóg o otázkach migrácie s rôznymi krajinami a regiónmi vo svete. V centre pozornosti je európska susedská politika, ktorá sa týka krajín východnej Európy a južného a východného Stredomoria, a ďalšie dialógové procesy prebiehajú s partnermi v Afrike, Ázii, Latinskej Amerike a Karibiku⁸. V tomto dialógu sa zvyčajne rozoberá celá škála otázok vrátane, napríklad, spojení medzi migráciou a rozvojom, integrácia a zaobchádzanie s migrantmi v cieľových krajinách, ekonomická migrácia, boj proti nelegálnej migrácii a obchodovaniu s ľuďmi, situácia žiadateľov o azyl a utečencov, vplyv situácie utečencov na rozvoj a všeobecnejšie spoločné úsilie lepšie riadiť hospodársku migráciu. Môže viesť aj k poskytnutiu pomoci EÚ prostredníctvom tematických programov a osobitných programov pre jednotlivé krajiny, ktoré majú partnerským krajinám pomôcť pri budovaní schopnosti lepšie riadiť migračné toky a maximalizovať pozitívne spojenia medzi migráciou a rozvojom.

Tento politický dialóg podporuje budovanie kapacít. Tretie krajiny si musia definovať spoločné ciele a pracovné mechanizmy medzi rôznymi vnútroštátnymi správami a všetkými zainteresovanými vrátane občianskej spoločnosti, ktoré reagujú na problémy migrácie. Je možné pomôcť týmto krajinám v uvedenom procese, ktorého výsledkom môže byť vznik vnútroštátnych stratégií a akčných plánov pre migráciu s jasným časovým rámcom a príslušným rozpočtovým plánovaním.

Momentálnou prioritou Spoločenstva je práca s africkými štátmi a regionálnymi organizáciami. Závery Európskej rady z decembra 2005 zostavili zoznam prioritných akcií, ktoré treba zrealizovať v priebehu roku 2006 s cieľom zlepšiť dialóg a spoluprácu v celej škále otázok migrácie medzi EÚ a Afrikou⁹. Osobitnou iniciatívou v tomto kontexte je spojiť krajiny pôvodu, tranzitu a cieľa, najmä tie, ktoré sa nachádzajú pozdĺž danej „migračnej trasy“, a zaoberať sa problémami migrácie.

2.2. Riadenie hospodárskej migrácie vo vzájomnom záujme krajín pôvodu a cieľa

Riadenie hospodárskej migrácie je úzko spojené s debatou o využívaní synergií medzi migráciou a rozvojom. Hoci hospodárska migrácia, ak je dobre riadená, prospieva jednotlivým migrantom a cieľovým krajinám, môže pozitívne prispievať aj k rozvoju krajín pôvodu – krátkodobo prostredníctvom prevodov peňazí; strednodobo a dlhodobo prostredníctvom valorizácie zručností, skúseností a spoločenského kapitálu, ktorý migranti získali v hostiteľských krajinách. To možno dosiahnuť rôznymi spôsobmi vrátane migrácie s dobrovoľným návratom. Definitívny návrat však nie je pre migrantov vždy najatraktívnejšou možnosťou, z čoho vyplýva súčasný záujem o koncepciu obehovej migrácie s cieľom podporovať obeh mozgov. Takáto migrácia môže mať niekoľko foriem, od dočasnej alebo sezónnej migrácie až po dočasné alebo virtuálne systémy migrácie, aké riadia napríklad také organizácie ako Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) a Rozvojový program OSN (UNDP), a na ktoré Spoločenstvo a niektoré jeho členské štáty aktívne prispievajú.

Komisia stanovila orientácie na uľahčenie dobrovoľného návratu migrantov a podporu obehovej migrácie vo svojom oznámení o migrácii a rozvoji¹⁰ a v pláne politiky legálnej

⁸ Paralelne prebieha dialóg aj so zoskupením AKT (afrických, karibských a tichomorských štátov) ako takým.

⁹ Globálny prístup k migrácii: prioritná akcia zameraná na Afriku a Stredomorie, závery predsedníctva, Európska rada, Brusel, 15. a 16. decembra 2005.

¹⁰ „Súvislosti medzi migráciou a rozvojom: Niekoľko konkrétnych smerov pre partnerstvo medzi EÚ a rozvojovými krajinami,“ KOM(2005)390, konečné znenie z 1. septembra 2005.

migrácie¹¹. Plán, ktorý stanovuje plán práce Komisie na nadchádzajúce roky v oblastiach súvisiacich s prijímaním legálnych migrantov obsahuje aj ďalšie orientácie, ktoré môžu byť pre krajiny pôvodu zaujímavé, ako napríklad dostupnejšie informácie o možnostiach a podmienkach legálneho zamestnania v EÚ, a možnosti sprístupnenia pomoci inštitúciám, ktoré školia budúcich migrantov v krajinách pôvodu, aby splňali potreby trhu práce členských štátov EÚ. Okrem toho by lepšie riadeným tokom migrácie v záujme všetkých zainteresovaných strán malo pomôcť aj definovanie jasných a dobre definovaných postupov prijímania migrantov za prácou.

V niektorých prípadoch však môže hospodárska migrácia do rozvinutých krajín spôsobiť krajinám pôvodu problémy vyplývajúce z nedostatku ľudských zdrojov v určitých sektoroch alebo povolaniach. Komisia začala identifikovať možné reakcie, najmä mechanizmy disciplinovaného náboru a presadzovanie etických náborových postupov, mechanizmy monitorovania a podporu partnerstiev medzi inštitúciami v členských štátoch EÚ a v rozvojových krajinách. V samostatnom oznámení podala osobitné návrhy pre sektor zdravotníctva¹². Okrem toho, jednou z hlavných tém dialógu o otázkach migrácie, ktorý Spoločenstvo začína s Africkou úniou a s viacerými individuálnymi štátmi v Afrike na základe článku 13 dohody z Cotonou, je odliv mozgov a zmiernovanie vplyvu strát kvalifikovaných pracovníkov.

Okrem toho, hospodárska migrácia je realitou aj v južných krajinách, lebo sa často vyskytuje medzi rozvojovými krajinami najmä v rámci regionálnych integračných iniciatív, ktoré EÚ aktívne podporuje. Hoci takáto migrácia môže priniesť výrazné prínosy, nastoľuje tiež otázku administratívnych kapacít v rozvojových štátoch, ktoré si vyžadujú primeranú podporu.

2.3. Priamo súvisiace činnosti zahŕňajú spoločné snahy posilniť sociálny rozmer globalizácie s plným zohľadnením a zmiernením vplyvu obchodných politík a liberalizácie trhu na zamestnanosť a spoločnosť a s presadzovaním slušnej práce ako globálneho cieľa.¹³ Integrácia občanov tretích krajín

Účinné integračné politiky sú kľúčom k tomu, aby migrácia fungovala v prospech hostiteľských štátov aj samotných migrantov. Keďže sa stále viac krajín vo svete stáva hostiteľskými, Komisia je presvedčená, že je potrebné podporovať výmeny skúseností o politikách, ktoré sú prínosné integrácii.

Spoločenstvo a jeho členské štáty rozvíjajú politiky jednotného prístupu k integrácii migrantov. Súbor spoločných zásad identifikovala Rada¹⁴ a ďalej rozvíja Komisia¹⁵. Komisia tiež uverejnila Príručku o integrácii pre tvorcov a používateľov politík¹⁶; nové vydanie tejto publikácie sa predpokladá koncom roka 2006.

¹¹ „Plán politiky pre legálnu migráciu,“ KOM(2005)669, konečné znenie z 21. decembra 2005.

¹² Stratégia konania EÚ pri kríze v ľudských zdrojoch pre zdravotníctvo v rozvojových krajinách, KOM(2005)642 konečné znenie z 12. decembra 2005.

¹³ Sociálny rozmer globalizácie – príspevok politiky EÚ k rozšíreniu výhod pre všetkých – oznámenie Komisie prijaté 18. mája 2004 KOM(2004) 383; oznámenie „Presadzovanie slušného zamestnania pre všetkých: príspevok EÚ k realizácii programu slušného zamestnania vo svete“ (KOM(2006)249) a jeho príloha (SEK(2006)643), obidve z 24. mája 2006.

¹⁴ Spoločné základné zásady integrácie, ktoré prijala Rada SVZ 19. novembra 2004.

¹⁵ Spoločný program integrácie: rámec pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín do Európskej únie, KOM(2005)389, konečné znenie z 1. septembra 2005.

¹⁶ Európska komisia, november 2004.

Okrem toho prispievajú k lepšej integrácii migrantov aj niektoré právne predpisy Spoločenstva, ktoré nedávno vstúpili do platnosti, vrátane smerníc o štatúte štátnych príslušníkov tretích krajín s dlhodobým pobytom,¹⁷ a o opätovnom zlúčení rodiny¹⁸. Ďalej sú bezprostredne relevantné právne predpisy Spoločenstva o diskriminácii¹⁹. Najmä pravidlá rasovej a etnickej diskriminácie pokrývajú celý rad oblastí, v ktorých sa môže vyskytnúť nespravodlivé zaobchádzanie s migrantmi vrátane obmedzovania prístupu k pracovným príležitostiam, pracovných podmienok, výšky plátov a práv a výhod spojených s pracovným zaradením, prístupu k vzdelaniu a odbornému školeniu, k tovarom a službám, výhodám sociálneho zabezpečenia a zdravotnej starostlivosti.

Integračné politiky, a najmä práva a zaobchádzanie s občanmi tretích krajín sú už predmetom pravidelných diskusií medzi Spoločenstvom a rôznymi tretími krajinami v kontexte širšieho dialógu o otázkach migrácie. Spoločenstvo je však pripravené podeliť sa o svoje skúsenosti a postupy v tejto oblasti aj s ďalšími krajinami, ktoré majú o ne záujem, a na medzinárodných fórach.

2.4. Boj proti nelegálnej migrácii a obchodovaniu s ľuďmi pri úplnom dodržiavaní základných práv

Základnou črtou imigračnej politiky Spoločenstva je rozlišovanie medzi legálnou a nelegálnou migráciou. Dôležitým prvkom programu riadenej migrácie je boj proti nelegálnej migrácii vo všetkých jej rozmeroch.

Od roku 2001 sa vyvíja jednotný prístup, ktorý zahŕňa všetky etapy migračného reťazca vrátane spolupráce s krajinami pôvodu a tranzitu, pohraničných kontrol, opatrení prijímaných po nelegálnom prekročení hraníc a politiky opätovného prijímania a návratu. Takýto prístup je stanovený vo viacerých oznámeniach a akčných plánoch týkajúcich sa nelegálnej imigrácie, integrovaného riadenia štátnych hraníc a politiky návratu.

Efektívna politika znižovania nelegálnej imigrácie si vyžaduje zmiešanú stratégiu, ktorá obsahuje opatrenia zamerané na ďalšiu harmonizáciu právnych predpisov členských štátov a zlepšovanie prevádzkovej spolupráce, ako aj politiky a stimuly podporujúce hospodársky rast a vytváranie pracovných príležitostí v krajinách pôvodu. Súčasne sa zaoberá prostredníctvom spolupráce s krajinami pôvodu a tranzitu vonkajšími faktormi. Všetky opatrenia, ktoré Komisia navrhla v tejto oblasti, sa hlbkovo skúmajú, aby sa zabezpečila ich úplná kompatibilita so základnými právami ako všeobecnými zásadami právnych predpisov Spoločenstva ako aj medzinárodných právnych predpisov vrátane ochrany utečencov a povinností zachovávanie ľudských práv odvodených z Európskeho dohovoru o ľudských právach. Osobitný dôraz sa kladie na ustanovenia zaoberajúce sa procesnými bezpečnostnými opatreniami, zlúčením rodiny a bezpečnostnými opatreniami pri zadržaní a nátlakovými opatreniami. Komisia sa pripravuje predložiť nové oznámenie o nelegálnej migrácii, ktoré sumarizuje politiku EÚ v tejto oblasti.

http://europa.eu.int/comm/justice_home/doc_centre/immigration/integration/doc_immigration_integration_en.htm

¹⁷ Smernica Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003.

¹⁸ Smernica Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003.

¹⁹ Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod, a smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani.

Na efektívne riešenie problémov obchodovania s ľuďmi je potrebný integrovaný prístup, ktorý zohľadňuje jeho globálny charakter²⁰ a je založený na rešpektovaní základných ľudských práv.

V centre politiky boja EÚ proti obchodovaniu s ľuďmi sú osoby, ktoré sú jeho predmetom, ich potreby a práva. Prevencia a boj proti obchodovaniu s ľuďmi je zároveň aj základným prvkom snáh Spoločenstva o zlepšenie kontrol a sledovania vonkajších hraníc a zlepšovanie boja proti nelegálnej imigrácii. Okrem toho sú členské štáty v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva povzbudzované, aby – v záujme zlepšovania štatútu predávaných osôb – udeľovali občanom tretích krajín, ktorí sa stali obeťami obchodovania a sú ochotní svedčiť proti obchodníkom, osobitné povolenia k pobytu a ďalšie osobitné práva počas trestného konania²¹. A nakoniec, Komisia v tomto kontexte pripomína svoj návrh na rozhodnutie, o čo najskoršom uzavretí protokolov OSN o boji proti obchodovaniu s ľuďmi a pašovaniu migrantov.

EÚ sa snaží zintenzívniť výmenu skúseností aj s ďalšími krajinami, ktoré sa zaujímajú o osvedčené postupy v boji proti obchodovaniu s ľuďmi a v zaobchádzaní s jeho obeťami.

2.5. Migrácia ako prínos k rozvoju

Stále viac sa uznáva potenciál migrantov pozitívne prispievať k rozvoju krajín, odkiaľ pochádzajú. Komisia je presvedčená, že tieto otázky, ktoré sa nedávno stali predmetom diskusií na rôznych medzinárodných fórach, by mali byť v centre debát HLD.

Otázky ako poukazovanie peňazí migrantmi a ich možný prínos pre rozvoj krajín, odkiaľ pochádzajú, úloha, ktorú môžu hrať diaspóry a ich členovia v prínose k hospodárskemu, sociálnemu a ľudskému rozvoju týchto krajín, alebo podporovanie obehovej migrácie patria k oblastiam, ktoré môžu mať najväčší prospech zo spolupráce medzi pôvodnými a cieľovými krajinami. Napríklad náklady na poukazovanie peňazí možno znížiť na minimum najlepšie vtedy, ak pôvodná a cieľová krajina pracujú ruka v ruke. Podobne je aj mobilizácia diaspóry najefektívnejšia vtedy, keď sa o ňu snažia obe strany.

Komisia zhrnula smerovania, ktoré má v úmysle sledovať v tejto oblasti, v oznámení prijatom 1. septembra 2005²². Zatiaľ čo niektoré smerovania obsiahnuté v tomto dokumente môže zaviesť EÚ jednostranne (napríklad opatrenia na zlepšenie hospodárskej súťaže a transparentnosti na trhu služieb poukazovania peňazí, alebo opatrenia v oblasti pobytových práv), väčšinu možno zavádzať len v spolupráci so zainteresovanými krajinami pôvodu. Týmto oznámením preto Komisia navrhuje pracovať s partnerskými krajinami v rozvojovom svete a pomáhať krajinám využiť možný prínos, ktorý môžu migranti priniesť krajinám, odkiaľ pochádzajú. Komisia je pripravená integrovať tento zámer do svojich rozvojových programov spolupráce s týmito krajinami tam, kde je to vhodné, a kde sa na tom dohodnú. Financovanie je už zabezpečené z programu AENEAS napríklad podporovaním iniciatív spoločenstiev diaspór prispievať k hospodárskemu a sociálnemu rozvoju svojich domovských komunít a uľahčovaním prevodov peňazí na produktívne investície a rozvojové iniciatívy.

²⁰ „Boj proti obchodovaniu s ľuďmi - jednotný prístup a návrhy akčného plánu,“ KOM(2005)514, konečné znenie z 18. októbra 2005.

²¹ Smernica Rady 2004/81/ES z 29. apríla 2004.

²² „Súvislosti medzi migráciou a rozvojom : niekoľko konkrétnych smerov pre partnerstvo medzi EÚ a rozvojovými krajinami“ (KOM (2005) 390, konečné znenie). Prílohy k tomuto oznámeniu obsahujú viaceré príklady osvedčených postupov vyvinutých v členských štátoch EÚ a inde.

Na to, aby tieto spojenia a synergie priniesli reálne výhody, treba zabezpečiť, aby krátkodobé opatrenia išli ruka v ruke s dlhodobým prístupom, so správne integrovanou migračnou politikou a rozvojovou politikou. V tomto kontexte sa migrácia stále častejšie stáva súčasťou štátnych a regionálnych strategických dokumentov, ktoré predstavujú rámec pre plánovanie pomoci Spoločenstva partnerským rozvojovým krajinám. Ten prispieva k lepšiemu pochopeniu rozmeru migrácie a rozvoja a niekoľkým rozvojovým krajinám umožňuje upozorňovať na otázky ako odliv mozgov alebo mobilizácia diaspór ako na priority budúcej pomoci Spoločenstva.

Tomu môže pomôcť aj dostupnosť slušného zamestnania, zárobkových príležitostí a pracovných podmienok vo vysielajúcich krajinách, ako aj neprítomnosť konfliktu alebo neudržateľných tlakov na životné prostredie pri voľnej migrácii osôb. Týmto aj ďalšími faktormi migrácie sa zaoberá rozvojová politika EÚ²³ svojimi príspevkami – v partnerstve s rozvojovými krajinami – na odstránenie chudoby, zabránenie konfliktu, hospodársky rozvoj, podporu obchodu, presadzovanie ľudských práv a dobrého riadenia, ochranu životného prostredia a pomoc pri dosahovaní Miléniových rozvojových cieľov. EÚ poskytuje viac ako polovicu svetovej pomoci a zaviazala sa aj naďalej zvyšovať svoju pomoc spolu s jej kvalitou a účinnosťou.

Komisia je presvedčená, že základné príčiny migrácie, ako aj spôsob zvyšovania príspevkov ostatných darcov na výskum ich riešenia, by sa mali byť prerokované v rámci OSN rovnako ako pozitívne spojenia a synergie, ktoré existujú medzi migračnými a rozvojovými politikami. Komisia je skutočne presvedčená, že spojenia medzi migráciou a rozvojom ponúkajú výrazný potenciál pre dosiahnutie ďalších rozvojových cieľov, pravdaže, nie ako náhrada alebo alternatíva oficiálnej rozvojovej pomoci.

3. PO DIALÓGU NA VYSOKEJ ÚROVNI: CESTA VPRED

Komisia venuje pozornosť návrhu generálneho tajomníka na zriadenie stáleho fóra výmeny skúseností²⁴ v nadväznosti na HLD. Komisia je presvedčená, že toto fórum by malo mať formu neformálneho, dobrovoľného a nezáväzného procesu pod záštitou OSN, ktorý však riadia štáty a ostatní relevantní účastníci, a na ktorom si môžu vymieňať názory a skúsenosti na viaceré otázky migrácie, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a vykazujú potenciál pre tvorbu dobrých výsledkov pre všetkých účastníkov reťazca migrácie, a najmä pre krajiny pôvodu.

Komisia je presvedčená, že rôzne otázky, ktorými sa zaoberá správa sú podstatné pre zlepšovanie riadenia medzinárodnej migrácie. Je však presvedčená aj o tom, že navrhované fórum by malo väčšiu pridanú hodnotu, ak by svoju činnosť sústreďovalo prioritne na otázky, ktoré majú potenciál dosiahnuť konkrétny pokrok v rozvoji krajín pôvodu na základe aktuálnych skúseností účastníckych štátov a organizácií, napríklad:

- politiky a akcie podporujúce príspevok migrantov na rozvoj krajín ich pôvodu aj pomocou prevodov peňazí;
- politiky a akcie zlepšujúce riadenie hospodárskej migrácie – vrátane migrácie medzi južnými štátmi – vo vzájomnom záujme pôvodných a cieľových krajín;

²³ Európsky konsenzus o rozvoji, november 2005.

²⁴ Medzinárodná migrácia a rozvoj, správa generálneho tajomníka.

- politiky a akcie obmedzujúce odliv mozgov a podporujúce obehovú, dočasnú, sezónnu a virtuálnu migráciu;
- politiky a akcie boja proti nelegálnej migrácii a obchodovaniu s ľuďmi;
- ako aj iniciatívy zamerané na pomoc pri budovaní kapacít v týchto rôznorodých oblastiach.

Komisia je okrem toho presvedčená, že sa treba sústrediť na posilňovanie snáh, ktoré smerujú k zlepšovaniu koordinácie medzi rôznymi agentúrami OSN a ďalšími medzinárodnými organizáciami pôsobiacimi v oblasti riadenia migrácie. V tomto zmysle Komisia víta iniciatívu generálneho tajomníka Spoločnej skupiny pre migráciu. Očakáva zjednodušenie inštitucionálneho prostredia, ako aj procesu posilnenej, pravidelnej a transparentnej koordinácie hlavných medzinárodných organizácií zaoberajúcich sa otázkami migrácie a uvítala by aj ďalšie informácie o úlohe a fungovaní tejto skupiny.

4. ZÁVER

Medzinárodná migrácia sa stala dôležitou otázkou programu politiky medzinárodného spoločenstva a zrejme ňou zostane aj v dohľadnej budúcnosti. Komisia dúfa, že dialóg na vysokej úrovni začne prostredníctvom politického dialógu a výmeny osvedčených postupov na medzinárodnej úrovni proces smerujúci ku globálnemu konsenzu ako zlepšiť prepojenia medzi migráciou a rozvojom. Z tohto pohľadu je pripravená zohrať aktívnu úlohu v práci na dialógu na vysokej úrovni a prispieť do diskusie o druhu následných opatrení, ktoré by sa mali zavádzať.